

בש"פ 3977/18 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני, פלוני, פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 3977/18

לפני:

כבוד השופט י' אלרון

המבקשת:

מדינת ישראל

נ ג ד

המשיבים:

1. פלוני
2. פלוני
3. פלוני
4. פלוני
5. פלוני

בקשה שניה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר
הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים),
התשנ"ו-1996

בשם המבקשת:

עו"ד לינור בן אוליאל
עו"ד יובל זמר

בשם המשיב 5:

החלטה

1. לפניי בקשה שניה להארכת מעצרו של המשיב 5 ב-90 ימים, לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 26.5.2018, או עד למתן פסק דין בת"פ 54852-05-17 בבית המשפט המחוזי תל אביב-יפו, לפי המוקדם.

2. ביום 25.5.2017 הוגש נגד המשיבים כתב אישום, אשר תוקן ביום 13.11.2017, לאחר שההליך בעניינם אוחד עם ההליך בעניינו של נאשם נוסף, שישי במספר.

3. מאחר שמעצרים של המשיבים 1-4 הוארך בהסכמתם וכעת עסקין בהארכת מעצרו של המשיב 5 בלבד, ולמען תהיה ההחלטה קריאה וקולחת, יכונה מעתה המשיב 5: המשיב, בעוד שהמשיבים 1-4 יכונה יחד עם הנאשם הנוסף: המעורבים האחרים.
4. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, במהלך התקופה שבין אוגוסט 2015 לספטמבר 2016 היה המשיב מעורב בעסקה לייבוא 300 ק"ג קוקאין מבוליביה לישראל דרך ברזיל וירדן, במטרה לסחור בהם. לצורך קידום העסקה קשרו המשיב והמעורבים האחרים קשר עם שותפים נוספים, ששניים מתוכם אזרחים ישראלים המתגוררים בבוליביה ועוסקים בייצור סמים, ובמסגרתו נטל על עצמו כל אחד מהמעורבים חלק בעסקה.
5. המשיב, כך נטען, מילא את חלקו בקשר בכך שבמהלך החודשים יולי-אוגוסט 2016 שהה במשך כחודש וחצי בברזיל ובבוליביה, מטעמו ובמימונו של המשיב 1 ועל דעת יתר המעורבים, לצורך העברת כספים, קידום עסקת הסמים ופיקוח על משלוח הסמים מבוליביה לישראל.
6. עסקת ייבוא הסמים נחשפה על ידי סוכן סמוי של משטרת ישראל.
7. בגין מעשים אלה יוחסו למשיב, יחד עם המעורבים האחרים, עבירות של קשירת קשר עם אדם לעשות פשע, לפי סעיף 499 לחוק העונשין התשל"ז-1997 (להלן: חוק העונשין); ייצוא וייבוא סמים, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים, התשל"ג-1973 (להלן: פקודת הסמים המסוכנים); ניסיון ייבוא סמים מסוכנים, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים יחד עם 25 לחוק העונשין; וכן עשיית עסקה אחרת בסם מסוכן, לפי סעיף 13 לפקודת הסמים המסוכנים.
8. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב והמעורבים האחרים עד תום ההליכים נגדם. בהחלטה מיום 7.1.2018 קבע בית משפט קמא כי קיימות ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של המשיב בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום, וכי בנסיבות העניין קמה עילת מעצר בשל קיומה של חזקת מסוכנות סטטוטורית.
9. בהחלטתו מיום 7.1.2018 הורה בית משפט קמא על הכנת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב אשר במסגרתו תיבחן גם האשפדות למעצרו בפיקוח אלקטרוני, וזאת לבקשת בא-כוח המשיב ובניגוד לעמדת המבקשת.
10. בתסקיר המעצר מיום 4.2.2018 נכתב כי המשיב בן 65, נשוי ואב לשלושה ונעדר עבר פלילי. עוד נמסר כי המשיב אינו עובד עקב מצבו הרפואי, וכי הוא מוכר כבעל דרגת נכות של 100% ומתקיים מקצבת ביטוח לאומי.
- כמו כן, צוין בתסקיר כי התייחסותו של המשיב לעבירות שבהן הואשם קונקרטית ונמנעת, וכי ניכר קושי מצד העורר להעמיק במשמעות התמונה המורכבת העולה מהתנהלותו, וכן מבחירותיו ומקשריו טרם המעצר. עוד צוין כי המשיב ממוקד במצבו הרפואי והצורך להשתחרר על רקע זה.

לאור האמור, סבר שירות המבחן כי קיים סיכון להמשך התנהלות שולית ופורצת גבולות מצד המשיב.

באשר לאפשרות למעצרו של העורר בפיקוח אלקטרוני בביתו שבחיפה, בפיקוחם של בני משפחתו וחבריו, העריך שירות המבחן כי המשיב יוכל להמשיך ולפעול באופן פורץ גבולות גם במסגרת מעצר בפיקוח אלקטרוני, זאת לנוכח דפוסי התנהלותו ומאפייני אישיותו, אשר משתקפים מהמעשים המיוחסים לו, וכוללים יכולת הסתרה, התנהלות מניפולטיבית וניהול קשרים שוליים.

במסגרת בחינת המפקחים המוצעים התרשם שירות המבחן כי אשתו של המשיב, שהוצעה כמפקחת העיקרית, אינה מהווה גורם סמכותי ומציב גבולות עבורו ותתקשה לזהות מוקדי סיכון בהתנהלותו. ביחס למפקחים המוצעים האחרים, שירות המבחן התרשם כי מידת השפעתם על המשיב אינה גבוהה, וכי בעיתוי זה אינם מכירים באפשרות לבעייתיות במצבו לנוכח תפיסתם החיובית אותו, ולפיכך יתקשו לצפות מצבי סיכון והמשך קשרים בעייתיים.

בסיכומם של דברים, בנסיבות העניין סבר שירות המבחן כי מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני לא יספק מענה הולם לסיכון במצבו, ולכן לא המליץ על אפשרות זו.

11. ביום 20.2.2018 התקיים דיון בפני בית משפט קמא בעניינו של המשיב, ובו התרשם באופן ישיר מהמפקחים המוצעים.

באותו מועד הורה בית משפט קמא על הגשת חוות דעת מטעם מנהלת האיזוק האלקטרוני באשר להתקנת פיקוח אלקטרוני בכתובת המוצעת למעצר הבית. בחוות הדעת מיום 25.2.2018 קבעה מנהלת האיזוק האלקטרוני כי קיימת היתכנות לכך.

12. בחלוף 9 חודשים שבהם שהה המשיב במעצר מבלי שהסתיים משפטו, הגישה המבקשת לבית משפט זה בקשה להארכת מעצרו ב-90 ימים נוספים. ביום 21.2.2018 התקבלה הבקשה ומעצרו של המשיב הוארך ב-90 ימים, או עד למתן פסק דין בעניינו, לפי המוקדם (בש"פ 1442/18 מדינת ישראל נ' פלוני).

13. ביום 1.3.2018 התקיים דיון נוסף בפני בית משפט קמא בעניינו של המשיב, ובו הוצגו המפקחים הנוספים המוצעים.

14. ביום 12.3.2018 הורה בית משפט קמא על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו, תוך שקבע כי בנסיבות העניין לא קיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את מעצרו של המשיב באיזוק אלקטרוני, כנדרש בסעיף 22ב(ב) לחוק המעצרים בשל טיבן של העבירות המיוחסות למשיב.

15. כאמור, כעת מבוקשת בשנית הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים נוספים.

התקדמות ההליכים בתיק העיקרי

16. כעולה מהבקשה ומנספחיה, כתב האישום הוקרא למשיב ביום 11.6.2017, ומאז נדחה המענה לאישום בשל בקשות דחייה הנוגעות בעיקרן להסדרת ייצוגם של המעורבים האחרים וללימוד חומרי החקירה, ובשל עיכוב מצד המבקשת בהעברת חומרי החקירה לידי באי כוחם של המשיב והמעורבים האחרים.

17. יצוין כי במקביל להליך העיקרי מתקיים הליך גישור בין הצדדים, ובמסגרתו התקיימו שתי ישיבות גישור, וישיבה נוספת קבועה ליום 31.5.2018.

18. במהלך תקופת המעצר המבוקשת קבועים 9 מועדים לדיוני הוכחות בתיק.

טענות הצדדים בבקשה

19. לגישת המבקשת, יש להורות על הארכת מעצרו של המשיב בשל מסוכנותו הרבה, הנלמדת הן מהמסכת העובדתית המפורטת בכתב האישום, הן מתסקיר המעצר השלילי שהוגש בעניינו על ידי שירות המבחן למבוגרים.

בנוסף טוענת המבקשת כי קיים יסוד סביר לחשש ששחרורו של המשיב יביא לשיבוש הליכי משפט או לפגיעה בראיות בדרך אחרת, וזאת מאחר שאחד מהגורמים שמולם התנהלו המשיב והמעורבים האחרים במסגרת הקשר העברייני, אשר זהותו ידועה למבקשת, נמצא כעת בבריחה ודרוש לחקירה.

לבסוף טוענת המבקשת כי שמיעת הראיות בתיק מתקדמת בקצב סביר, וכי המענה לאישום נדחה עד עתה בשל בקשות דחייה מצד ההגנה הנוגעות בעיקרן להסדרת הייצוג וללימוד חומרי החקירה.

20. המשיב מתנגד לבקשה.

בדיון שנערך בפניי ביום 28.5.2018 טען בא כוח המשיב כי קצב התקדמות ההליך אינו משביע רצון, וכי העיכוב נובע מכך שהמבקשת טרם העבירה לידיו חומרי חקירה מהותיים שנאספו בברזיל. יצוין כי במועד הדיון לפניי הבהירה באת-כוח המבקשת כי למיטב ידיעתה, חומרי החקירה הועברו במלואם להגנה.

לשיטת בא כוח המשיב, בנקודת זמן זו, לנוכח קצב התקדמות ההליכים ובשל מצבו הבריאותי של המשיב, אין הצדקה להותרת המשיב במעצר.

21. לאחר עיון בבקשה ובאסמכתאות שצורפו לה, ולאחר ששמעתי את באי-כוח הצדדים בדיון, הגעתי לכלל למסקנה כי דין הבקשה להתקבל.
22. הלכה היא כי שני שיקולים מרכזיים מנחים את בית המשפט בבואו להכריע בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים – המסוכנות הנשקפת מן הנאשם וקצב התקדמות שמיעת הראיות בהליך העיקרי. בפרט, נקבע כי ככל שקצב התנהלות ההליכים מתארך, כך תגבר הנטייה לשחרר את הנאשם לחלופת מעצר (וראו בש"פ 3877/18 מדינת ישראל נ' אבו כאטר (28.5.2018)).
23. העבירות המיוחסות למשיב מקימות חזקת מסוכנות סטטוטורית מכ סעיף 21(א)(1)(ג)(3) לחוק המעצרים. בפרטי המעשים המיוחסים לעורר, ובכלל זה סוג הסם וכמותו, וכן העובדה שהעבירות בוצעו במסגרת קשר עברייני המלמד על תחכום ומניפולטיביות, יש כדי למקם את מעשיו של המשיב ברף הגבוה של עבירות מסוג זה, ואף לתמוך בחזקת המסוכנות האמורה. על מסוכנותו של המשיב עמד גם שירות המבחן בתסקיר המעצר שהוגש בעניינו, אשר במסגרתו תואר המשיב כמניפולטיבי, והוערך כי קיים סיכון להמשך התנהלות שולית ופורצת גבולות מצד המשיב.
24. אשר לקצב התקדמות שמיעת הראיות בהליך והצפי להשלמתה, אני סבור כי מעבר לעובדה שההליך מתנהל בקצב סביר ביחס לשלב שבו הוא מצוי ולקשיים שהתעוררו בסוגיית הייצוג, ריבוי הנאשמים בכתב האישום, כמו גם העבודה שהעבירות המתוארות בו בוצעו, לכאורה, במסגרת קשר עברייני חוצה-יבשות, עשויה להצדיק שימוש באמת מידה מעט גמישה יותר לבחינת היבט זה (וראו בש"פ 2394/17 מדינת ישראל נ' אברג'יל (27.3.2017)).
- עם זאת, אציע לבית משפט קמא לפעול לקביעת מועדים נוספים לדיוני הוכחות, וזאת בכדי להאיץ את קצב התקדמות ההליך ולהביאו לסיומו המהיר.
25. בסיכומם של דברים, נראה כי בנסיבות המקרה דנן, בחינת השיקולים הצריכים לעניין מובילה למסקנה כי יש להיעתר לבקשה ולהותיר את המשיב, בשלב זה, במעצר.
26. כאמור לעיל, במסגרת הדיון בפניי נחלקו הצדדים בשאלה האם כלל חומרי החקירה, ובפרט חומרי החקירה מברזיל, הועברו לידי של בא כוח המשיב. לפיכך, על המבקשת לפעול לבירור מצב העברת חומרי החקירה לידי המשיב, והשלמת כלל הפערים, ככל שישנם, בהקדם האפשרי.
27. בטרם סיום אציין לטובה את בחירתו של בית משפט קמא להתרשם בעצמו מהמפקחים המוצעים, ובכך לבסס את החלטתו גם על התרשמות ישירה, תוך שימוש בתסקיר המעצר ככלי תומך החלטה.
28. אני מורה אפוא על הארכת מעצרו של המשיב ב-90 ימים החל מיום 30.5.2018, או עד למתן פסק דין בת"פ 47762-03-15 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט"ז בסיון התשע"ח (30.5.2018).

ש ו פ ט
